

Tájékoztató a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás előírásáról, megállapításáról, befizetéséről és a kvóták áthelyezéséről, átruházásáról

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás alanya

A Vksztv. 69-72. § alapján a NEM LAKOSSÁGI felhasználó víziközmű-fejlesztési hozzájárulást (továbbiakban: VKFH) köteles fizetni, ezzel együtt jogosult olyan kvótára (kontingensre), amelyet átruházhat, vagy áthelyezhet.

NEM LAKOSSÁGI felhasználónak minősül az a felhasználó, aki nem felel meg a Vksztv. 2.§ (15) pontja szerinti lakossági felhasználó fogalmának, az adott felhasználási helyen jövedelemszerző gazdasági tevékenység keretében veszi igénybe a víziközmű-szolgáltatást, nyereség- és vagyonszerzési célt szolgáló tevékenységet végez.

Alanyi mentesség alapján mentesülnek a VKFH megfizetés alól (annak ellenére, hogy nem lakossági felhasználói körbe tartoznak):

- a központi költségvetési szervek és intézményei,
- a helyi önkormányzat és annak költségvetési intézményei,
- a jogi személyiséggel rendelkező vallási közösség,
- normatív állami támogatásban részesülő, közfeladatot ellátó, nem nyereség- és vagyonszerzési célt szolgáló egyéb intézmények,
- ha a nem lakossági felhasználó állami tulajdonú ingatlan üzemeltetője, és az ingatlant használó központi költségvetési szerv vagy intézmény,
- az újépítésű lakások új bekötés létesítése esetén tovább-értékesítésével fő tevékenységként foglalkozó nem lakossági felhasználók.

Tárgyi mentesülés: a Vksztv. 55/H.§ (1) bekezdése minden felhasználót mentesít a víziközmű fejlesztési hozzájárulás megfizetése alól, ha a bekötést legfeljebb 32 mm átmérőjű ivóvíz vezeték, és legfeljebb 160 mm átmérőjű szennyvízvezeték vonatkozásában kéri. A mentesség csak új bekötés esetére vonatkozik, tehát a korábbi bekötés felújítása, cseréje, illetve mellékvízmérő, telki vízmérő létesítése nem tartozik a tárgyi mentesülés hatálya alá. Ezen mentesség a Vksztv-t módosító 2017. évi LVII. törvény 2017.07.01-i hatálybalépése után, illetve a hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben vehető figyelembe.

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás alapja

A Víziközmű szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény VII. fejezet 21. pontja (69.§- 72.§) és az 58/2013. (II.27.) Korm. rendelet a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról (továbbiakban: Vhr.) VIII. fejezet 90. §.

A Vksztv. 69. § (1) bekezdése értelmében a nem lakossági felhasználónak a víziközmű szolgáltatóval kötött szerződésben foglaltak szerint a víziközmű-szolgáltató részére **VKFH-t kell fizetnie:**

a) közszolgáltatási szerződéses jogviszony esetében a felhasználási helyen biztosítandó szolgáltatási kapacitásért, amennyiben az ivóvíz bekötővezeték átmérője nagyobb, mint 32 mm, szennyvíz bekötővezeték esetében nagyobb mint 160 mm,

b) a víziközmű-szolgáltatásba bekapcsolt ingatlanhoz biztosított kapacitás általa kezdeményezett bővítéséért,

c) a víziközmű-szolgáltatás minőségének általa igényelt emelése esetében, továbbá

d) az új bekötés megvalósítását megelőzően, ha a bekötés a nem lakossági felhasználó által, nem tovább-értékesítésre épített, újjépítésű lakás víziközmű-szolgáltatását szolgálja (a már meglévő bekötés cseréje, rekonstrukciója nem tartozik ebbe a körbe)

e) meglévő víziközmű-bekötésnél abban az esetben, ha a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett felhasználó megváltott (vásárolt) kvótát nem tud igazolni.

A közszolgáltatási szerződés megkötésének és így a víziközmű-szolgáltatás megkezdésének előfeltétele az abban foglalt víziközmű-fejlesztési hozzájárulás összegének megfizetése. A víziközmű-szolgáltatási jogviszony nem lakossági felhasználó esetében kizárólag a közszolgáltatási szerződés megkötésével jön létre. A VKFH alapján létrejött kvóta (kontingens) Megállapodás mindig a közszolgáltatási szerződéshez kapcsolódóan jön létre.

A kvóta által biztosított jogosultságok, elévülés, megszűnés

Kvóta / kontingens: a víziközmű-szolgáltatásba bekapcsolt, vagy bekapcsolni kívánt ingatlanhoz a víziközmű-szolgáltató által a közműfejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett részére biztosított, vagy biztosítandó kapacitás, m³/nap értékben kifejezve.

A nem lakossági Felhasználó az adott felhasználási helyen a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megfizetésével a megvásárolt közműfejlesztési kvóta erejéig válik jogosulttá a szolgáltatás igénybevételére. A közműfejlesztési kvóta vagyoni értékű jogot testesít meg. (Vksztv. 71.§ (1)).

Ezáltal az adott felhasználási hely szerinti ingatlanhoz kötött vagyoni értékű jogot szerez meg, a megvásárolt vagy a térítésmentesen szerzett közműfejlesztési kvóta erejéig egy adott szolgáltatási kapacitás igénybevételére. Ezt a vagyoni értékű jogot mind a víziközmű-szolgáltatónak, mind a Felhasználónak nyilván kell tartania. A jog a gyakorlása hiányában sem szűnik meg, tehát a kvótát nem kötelező sem részben, sem egészben igénybe venni, de ettől nem szűnik meg, és nem évül el. A kvóta akkor szűnik meg, amikor a közszolgáltatási szerződés bármilyen okból megszűnik. Pl. ingatlan értékesítése során a közszolgáltatási szerződés megszűnik, és vele együtt a kvóta is.

A felhasználónak jogában áll a kvóta áthelyezését, vagy átruházását kezdeményezni.

A kvóta / kapacitás meghatározásának módja

Új bekötés (új felhasználási hely létesítése) esetén:

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás mennyisége új bekötés esetén a szolgáltató által a vonatkozó műszaki irányelvek, normák vagy a tervezői vízigény alapján kerül megállapításra. Új bekötés létesítése esetén szükséges a Vhr. 5. sz. melléklete szerinti tervdokumentáció megléte, melynek kötelező tartalmi eleme a vízigények (szociális és belső oltóvíz), szennyvízkibocsátások napi mennyiségének meghatározását tartalmazó műszaki leírás. A fizetendő VKFH összeg meghatározás alapja az ivóvíz-és szennyvízbekötési műszaki terv dokumentációban szereplő vízigény számításban meghatározott vízfogyasztási és elvezetendő szennyvíz mennyiség. A kvótát a tervezőknek a maximum napi vízigény (használati, és technológiai) figyelembevételével, egy tizedes jegy pontossággal, műszaki számítással, kell meghatározni (m³/nap).

A Vksztv. 55/H. § (1) bekezdésben rögzített mentesség a víziközmű bekötés létesítését kezdeményező nem lakossági Felhasználót illeti meg a közszolgáltatási szerződésben - a műszaki

tervdokumentációban szereplő és azzal összhangban lévő - megjelölt közműfejlesztési kvóta mennyiségig, a kvótáért ez esetben nem kell ellenértéket fizetni.

A kvóta legkisebb mennyisége 0,1 m³ /nap.

Meglévő felhasználási hely esetében a fogyasztás mennyisége, illetve a tevékenység változása esetén a tervezett igény szolgálhat alapul.

Felhasználó változás bejelentéskor az új nem lakossági Felhasználó feladata meghatározni az igénybe venni kívánt vízigény kapacitások mértékét.

A kvóta felülvizsgálatára, VKFH fizetési kötelezettség megállapítására kerül sor Felhasználó változás esetén, amennyiben

- az új nem lakossági felhasználó VKFH fizetésére köteles, de az előző felhasználó nem volt VKFH fizetésére köteles (lakosság vagy alanyi mentes körbe tartozott),
- az előző felhasználó a kvóta maradéktalan áthelyezését, átruházását kezdeményezte, így a felhasználási helyen nem áll rendelkezésre lekötött kvóta
- az előző felhasználótól átvett kvóta nem fedezi az új nem lakossági felhasználó napi igényét.

A VKFH-t a közműves ivóvízellátás (szociális és belső oltóvíz), valamint a közműves szennyvízelvezetés-és tisztítás tekintetében külön kell megállapítani és megfizetni. A víziközmű-szolgáltatási ágazatokra megállapított közműfejlesztési kvóták nem válthatók át egymásba.

Jogszabály szerint a VKFH mértékét első alkalommal a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal elnöke 2015. november 30-ig állapítja meg. A Hivatal elnöke rendeletének hatálybalépéséig a víziközmű-szolgáltató a 2014. december 31-én alkalmazott VKFH mértékét alkalmazhatja (Vksztv. 87. §). Ebből kifolyólag az alkalmazott VKFH mértéke településenként eltérő lehet.

A Borsodvíz Zrt. szolgáltatási területén, azokon a településeken, ahol a szennyvízhálózat kiépítésére 2014. 12.31-ét követően került sor, nem volt alkalmazott VKFH mérték, ezért a Hivatal elnökének rendeletében meghatározott mértékű VKFH fizetésére válnak majd kötelezetté.

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás megállapításakor a Hivatal elnöke rendelkezik a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás hatálybalépéséről, e rendelkezésnek visszamenőleges hatálya nem lehet.

A kvóta / kapacitás felülvizsgálata

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás fizetésére kötelezett Felhasználók vízfelhasználását, szennyvíz kibocsátását a fogyasztási adatok alapján a Borsodvíz Zrt. éves rendszerességgel (január 1-től december 31-ig tartó időszakot alapul véve), felülvizsgálja. A Borsodvíz Zrt. a vizsgált időtartam időszakonkénti vízfelhasználásából állapítja meg a csúcsidőszaki, egy napra jutó vízfelhasználás mértékét. A víziközmű-fejlesztési hozzájárulás legkisebb egységét (0,1 m³/nap mennyiséget) elérő ill. azt meghaladó fogyasztásnövekmény után a víziközműfejlesztési hozzájárulást a Felhasználónak meg kell fizetni.

A kvóta túllépés mértékéről, rendezésének módjáról, nem teljesítés esetén a várható szankciókról az érintett nem lakossági felhasználót írásban tájékoztatja a Borsodvíz Zrt. és felszólítja a különbözet rendezésére, illetve kezdeményezi a VKFH Megállapodás módosítását.

A Felhasználó részéről szerződésszegésnek minősül, ha a vizsgált időszakra megállapított tényleges vízfogyasztása, kibocsátása meghaladja a korábban megfizetett hozzájárulás alapján biztosított vízfelhasználási, szennyvízelvezetési kvótát és annak módosítására a Víziközmű-szolgáltató felhívására sem tesz eleget. Ebben az esetben a Borsodvíz Zrt. jogosult a szabálytalan közműhasználat következményeként az Üzletszabályzatban meghatározott mértékű kötbért érvényesíteni a Felhasználóval szemben.

A kvóta áthelyezése, átruházása

A nem lakossági felhasználó a birtokolt közműfejlesztési kvótát, vagy annak egy részét

- az adott víziközmű-rendszeren belül másik felhasználási helyére áthelyezheti (saját célú áthelyezés), vagy
- az adott víziközmű-rendszeren belül felhasználási hellyel rendelkező vagy azt kialakító másik, nem lakossági felhasználóra átruházhatja.

A kvóta átruházása (akár ingyenesen, akár ellenértékért) egy víziközmű rendszeren belül két különböző felhasználó között történik, és két különböző felhasználási hely között. A kvótát csak egy víziközmű rendszeren belül lehet áthelyezni. A kvótát a víziközmű rendszer több települése között is át lehet helyezni, átruházni.

Az átruházásról szóló megállapodást, valamint az átruházott kvóta mértékét az átruházó nem lakossági felhasználó az átruházást követő 15 napon belül – mint a vonatkozó közszolgáltatási szerződések módosítására irányuló javaslatot – megküldi az adott víziközmű-rendszeren működési engedéllyel rendelkező víziközmű-szolgáltatónak.

A közműfejlesztési kvóta – saját célú – áthelyezése esetében a nem lakossági felhasználó az erre irányuló nyilatkozatát – mint a vonatkozó közszolgáltatási szerződések módosítására irányuló javaslatot – megküldi az adott víziközmű-rendszeren működési engedéllyel rendelkező víziközmű-szolgáltatónak az erre szolgáló formanyomtatványon, vagy azzal megegyező adattartalmú bejelentésben.

A közműfejlesztési kvóta átruházását vagy áthelyezését a felhasználónak kell kezdeményeznie, erre irányuló javaslata alapján a módosított közszolgáltatási szerződés a víziközmű-szolgáltató elfogadását követően hatályosul. Nyilatkozatát – mint a vonatkozó közszolgáltatási szerződések módosítására irányuló javaslatot – megküldi az adott víziközmű-rendszeren működési engedéllyel rendelkező víziközmű-szolgáltatónak az erre szolgáló formanyomtatványon, vagy azzal megegyező adattartalmú bejelentésben.

A víziközmű-szolgáltató vizsgálja, hogy az új felhasználási hely, ahova a kvótát át kívánják helyezni, képes-e a kvótát műszakilag fogadni (rendelkezésre álló kapacitással bír). Ha a víziközmű-szolgáltató a javaslatra a kézhezvételt követő 30 napon belül nem válaszol, vélelmezni kell, hogy azt elfogadta.

A közműfejlesztési kvóta áthelyezését a víziközmű-szolgáltató megtagadhatja, ha az áthelyezésre irányuló ponton az adott kvóta áthelyezése műszaki okok miatt igazolhatóan nem teljesíthető. Amennyiben a kvóta áthelyezése részlegesen vagy egészben megtörténik az eredeti felhasználási helyen vizsgálendő, hogy maradt-e elegendő kvóta a fogyasztási adatoknak megfelelően, ennek hiányában a nem lakossági felhasználót hiánypótlásra – a kvóta kiegészítésére vagy új kvóta megváltására – kötelezi a víziközmű-szolgáltató.

A VKFH befizetése, a megváltott kvóta dokumentálása

A felhasználó, vagy megbízottja által igényelt mennyiségre vonatkozó VKFH összegéről számla kerül kiállításra. A számla alapjául szolgáló dokumentum a „Megállapodás víziközmű-fejlesztési hozzájárulásról”, mely tartalmazza a megváltott kvóta mennyiségét, árát és a felhasználási hely adatait. A víziközmű-szolgáltató csak a pénzügyileg is rendezett kvótát veszi nyilvántartásba, így a kiegyenlítés hiánya miatt a VKFH rendezetlen marad (pl. kvóta túllépésből eredően). A hozzájárulás megfizetését követően válik jogosulttá a felhasználó a szolgáltatás igénybevételére.

A későbbiekben a kvóta megváltásának tényét a felhasználó köteles igazolni, melyhez a számla, annak kiegyenlítési bizonylata és a Megállapodás bemutatása szükséges.

VKFH nyilvántartása, felhasználása

A víziközmű-fejlesztési hozzájárulást a víziközmű-szolgáltató saját nevében és javára szedi be és jogosult azt jogszabály vagy hatóság által előírt vagy az üzemeltetési szerződésből fakadó felújítási, pótlási és beruházási kötelezettség teljesítéséhez szükséges mértékig felhasználni, összhangban a Hivatal által jóváhagyott gördülő fejlesztési tervvel. E körben a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás a víziközmű-szolgáltató tulajdonába tartozó rendszerfüggetlen víziközmű-elem felújítására vagy pótlására is felhasználható.

A VKFH kizárólag azon víziközmű rendszer víziközmű-fejlesztési igényeivel összefüggésben – ide nem értve a felhasználó részére kiépítendő ivóvíz- vagy szennyvíz-bekötővezeték – használható fel, amelyhez a hozzájárulás megfizetésére kötelezett felhasználási hely csatlakozik.

A víziközmű-szolgáltató a beszedett víziközmű-fejlesztési hozzájárulásról és annak felhasználásáról elkülönített számviteli nyilvántartást vezet. A víziközmű-szolgáltató a víziközmű-fejlesztési hozzájárulás számviteli nyilvántartásban szereplő összesített adatairól, valamint az elvégzett felújítási, pótlási és beruházási munkák tartalmáról, azok műszaki szükségességéről legalább évi egy alkalommal tájékoztatja az ellátásért felelőst.

Ha az üzemeltetési szerződés megszűnik, a víziközmű-szolgáltató a beszedett, de víziközmű-fejlesztésre fel nem használt víziközmű-fejlesztési hozzájárulás összegével az ellátásért felelős felé elszámol és a maradványt részére átadja.

A víziközmű-szolgáltatónak a víziközmű-fejlesztési hozzájárulással kapcsolatos befizetésekről ellátásért felelősönkénti bontásban nyilvántartást kell vezetni.

A nyilvántartásnak a következőket kell tartalmaznia:

- a) a felhasználó neve, székhelye,
- b) az ingatlan helyrajzi száma,
- c) a kvóta, illetve kontingens mértékét víziközmű-szolgáltatási ágazatonként, m³/nap mennyiségben,
- d) a befizetett víziközmű-fejlesztési hozzájárulás összege

A víziközmű-szolgáltatónak olyan nyilvántartást kell vezetnie, amelyből egyértelműen megállapítható, hogy adott évben mely vízi közmű-fejlesztésekre használt fel befizetett víziközmű-fejlesztési hozzájárulást az összeg megjelölésével.